

Một số nội dung cơ bản của Hiệp định Việt Nam - Hàn Quốc về bảo hiểm xã hội và các quy định tại Luật BHXH 2024 về đàm phán, ký kết các Hiệp định

Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 30 tháng 9 năm 2024

Những nội dung chính

1

Một số nội dung cơ bản Hiệp định Việt Nam – Hàn Quốc về bảo hiểm xã hội

2

Luật BHXH 2024 và định hướng đàm phán, ký kết các Hiệp định về BHXH

3

Dự kiến các công việc tiếp theo

HIỆP ĐỊNH VIỆT NAM – HÀN QUỐC VỀ BHXH

1. Sự cần thiết ký kết Hiệp định

- Luật Bảo hiểm xã hội năm 2014 của Việt Nam có quy định: NLD là công dân Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng thuộc đối tượng tham gia BHXH bắt buộc; và “NLD là công dân nước ngoài vào làm việc tại VN có GPLĐ hoặc chứng chỉ hành nghề hoặc giấy phép hành nghề do CQ có thẩm quyền của VN cấp được tham gia BHXH bắt buộc theo quy định của Chính phủ.”
- Khoản 1 Điều 2 Nghị định số 143/2018/NĐ-CP ngày 15/10/2018 của Chính phủ quy định: “NLD là công dân nước ngoài làm việc tại Việt Nam thuộc đối tượng tham gia BHXH bắt buộc khi có giấy phép lao động hoặc chứng chỉ hành nghề hoặc giấy phép hành nghề do cơ quan có thẩm quyền của Việt Nam cấp và có HĐLĐ không xác định thời hạn, HĐLĐ xác định thời hạn từ đủ 01 năm trở lên với NSDLĐ tại Việt Nam.”

HIỆP ĐỊNH VIỆT NAM – HÀN QUỐC VỀ BHXH

1. Sự cần thiết ký kết Hiệp định (tiếp)

- Luật Hưu trí quốc gia Hàn Quốc có quy định: Người nước ngoài từ 18-60 tuổi, sinh sống và làm việc trong doanh nghiệp tại Hàn Quốc có thể tham gia vào Chương trình hưu trí quốc gia giống như người Hàn Quốc bản xứ. Tuy nhiên, nếu luật pháp tại nước bản địa của người nước ngoài đó, không cho phép người Hàn Quốc tham gia vào Chương trình hưu trí của nước họ thì người nước ngoài đó cũng không thể tham gia vào Chương trình hưu trí quốc gia của HQ.
- Như vậy, với các quy định nêu trên thì NLD VN và HQ sẽ phải tham gia BHXH ở cả VN và HQ. Việc ký kết Hiệp định về BHXH là cần thiết để khắc phục vấn đề đóng song trùng, đồng thời hướng tới ghi nhận, tính cộng gộp thời gian tham gia BHXH ở cả VN và HQ.

HIỆP ĐỊNH VIỆT NAM – HÀN QUỐC VỀ BHXH

2. Quá trình đàm phán, ký kết Hiệp định:

- Ngày 22/10/2015, TTCP ban hành Quyết định số 1804/QĐ-TTg giao Bộ LĐTBXH chủ trì, phối hợp với các bộ, cơ quan liên quan đàm phán Hiệp định BHXH giữa Chính phủ VN và Chính phủ Hàn Quốc.
- 04 vòng đàm phán chính thức: Vòng 1 (từ 08-10/12/2015), Vòng 2 (từ 09-12/4/2017), Vòng 3 (từ 20 -22/6/2017), Vòng 4 (13/3/2018).
- Trình xin ý kiến Ủy ban Thường vụ Quốc hội xem xét, chấp thuận để Chính phủ được ký kết Hiệp định (thực hiện khoản 1 Điều 14 Luật Điều ước quốc tế do một số nội dung chưa được Luật định).
- Ngày 14/12/2021, tại Seoul - Hàn Quốc, thay mặt Chính phủ Việt Nam, Bộ trưởng Bộ LĐTBXH Việt Nam Đào Ngọc Dung và Bộ trưởng Bộ Y tế và Phúc lợi Xã hội Hàn Quốc Kwon Deok-cheol đã ký Hiệp định song phương về BHXH.

한국 - 베트남 사회보험협정 서명식

SIGNING CEREMONY OF KOREA - VIET NAM SOCIAL INSURANCE AGREEMENT

[일자] 2021년 12월 14일(화)

[장소] 서울

한국 - 베트남 사회보험협정 서명식

SIGNING CEREMONY OF KOREA - VIET NAM SOCIAL INSURANCE AGREEMENT

[일자] 2021년 12월 14일(화)

[장소] 서울

HIỆP ĐỊNH VIỆT NAM – HÀN QUỐC VỀ BHXH

3. Một số nội dung cơ bản Hiệp định

- Hiệp định BHXH giữa Chính phủ Việt Nam và Chính phủ Hàn Quốc được xây dựng theo nội dung của một **Hiệp định toàn diện** (Hiệp định hướng tới hai mục tiêu nhằm tránh đóng BHXH hai lần và tính cộng gộp thời gian đóng BHXH theo pháp luật của hai Bên ký kết để làm cơ sở tính hưởng quyền lợi BHXH).
- Hiệp định với kết cấu gồm **5 Phần, 24 Điều**.

HIỆP ĐỊNH VIỆT NAM – HÀN QUỐC VỀ BHXH

2. Một số nội dung cơ bản Hiệp định

- **Về phạm vi áp dụng** (Điều 2): Đối với Việt Nam là Luật Bảo hiểm xã hội (chỉ áp dụng với hai chế độ hưu trí và tử tuất), đối với Hàn Quốc là Luật Hưu trí quốc gia của Hàn Quốc.
- **Về đối tượng áp dụng** (Điều 3): Người lao động là công dân Việt Nam, người lao động là công dân Hàn Quốc và thân nhân hoặc người thừa kế của những người này theo quy định của pháp luật mỗi nước.

HIỆP ĐỊNH VIỆT NAM – HÀN QUỐC VỀ BHXH

2. Một số nội dung cơ bản Hiệp định

Về quy định tránh đóng BHXH hai lần:

- Đối với lao động phái cử (Điều 6): NLD của một Bên ký kết được cử đi làm việc ở Bên ký kết còn lại thì chỉ áp dụng pháp luật của Bên ký kết đầu tiên trong thời gian **60 tháng đầu** và có thể **kéo dài thêm không quá 36 tháng** (Hết thời gian trên sẽ chỉ áp dụng pháp luật của nước người lao động đến làm việc).
- Đối với lao động tuyển dụng tại chỗ (Điều 7): NLD của một Bên ký kết đang tạm sinh sống và được tuyển dụng bởi NSDLĐ ở Bên ký kết còn lại thì **chỉ áp dụng pháp luật của Bên ký kết còn lại**. Riêng đối với NLD là công dân Hàn Quốc được NSDLĐ tại Việt Nam tuyển dụng làm việc tại Việt Nam thì chỉ áp dụng pháp luật của Hàn Quốc trong thời gian không quá 60 tháng.

HIỆP ĐỊNH VIỆT NAM – HÀN QUỐC VỀ BHXH

2. Một số nội dung cơ bản Hiệp định

Về cộng gộp thời gian tham gia và tính hưởng BHXH (Điều 10, Điều 11, Điều 12), cụ thể:

- Thời gian tham gia BHXH để tính hưởng quyền lợi hưu trí là tổng các khoảng thời gian tham gia BHXH đã được ghi nhận theo pháp luật của Việt Nam và Hàn Quốc, không bao gồm thời gian trùng (nếu có).
- Việc tính hưởng chế độ BHXH được thực hiện theo quy định pháp luật của mỗi Bên ký kết.

HIỆP ĐỊNH VIỆT NAM – HÀN QUỐC VỀ BHXH

2. Một số nội dung cơ bản Hiệp định

- Về cơ quan thực hiện:

- + Đối với Việt Nam là Bảo hiểm xã hội Việt Nam
- + Đối với Hàn Quốc là Cơ quan Hưu trí Quốc gia

- Tại Thỏa thuận hành chính do Cơ quan Nhà nước có thẩm quyền của 2 Bên ký kết đã chỉ định **cơ quan đầu mối** của mỗi Bên:

- + Đối với Việt Nam là Bảo hiểm xã hội Việt Nam
- + Đối với Hàn Quốc là Cơ quan Hưu trí Quốc gia

(Các cơ quan đầu mối sẽ cùng quyết định về các thủ tục và biểu mẫu cần thiết cho việc thực hiện Hiệp định và Thỏa thuận Hành chính)

LUẬT BHXH 2024 VÀ ĐỊNH HƯỚNG HIỆP ĐỊNH BHXH

1. Luật BHXH năm 2024, có hiệu lực từ ngày 01/7/2025, quy định:

- NLD là công dân VN thuộc đối tượng tham gia BHXH bắt buộc khi đi làm việc ở nước ngoài theo HĐ quy định tại Luật NLD VN đi làm việc ở nước ngoài theo HĐ, trừ trường hợp điều ước quốc tế mà nước CHXHCN VN là thành viên có quy định khác. (điểm g khoản 1 Điều 2)
- NLD là công dân nước ngoài làm việc tại VN thuộc đối tượng tham gia BHXH bắt buộc khi làm việc theo HĐLĐ có thời hạn từ đủ 12 tháng trở lên với NSDLĐ tại VN, trừ các trường hợp: (i) Di chuyển trong nội bộ DN theo quy định của pháp luật về NLD nước ngoài làm việc tại VN; (ii) Tại thời điểm giao kết HĐLĐ đã đủ tuổi nghỉ hưu theo quy định tại khoản 2 Điều 169 của BLLĐ; (iii) Điều ước quốc tế mà nước CHXHCN VN là thành viên có quy định khác.” (khoản 2 Điều 2)

LUẬT BHXH 2024 VÀ ĐỊNH HƯỚNG HIỆP ĐỊNH BHXH

1. Luật BHXH năm 2024, có hiệu lực từ ngày 01/7/2025, quy định:

- Thời gian đóng BHXH là tổng thời gian đã đóng BHXH bắt buộc, BHXH tự nguyện theo quy định của Luật BHXH, trừ trường hợp điều ước quốc tế mà nước CHXHCN Việt Nam là thành viên có quy định khác. (khoản 6 Điều 3)
- Thúc đẩy đàm phán, ký kết các điều ước quốc tế, thỏa thuận quốc tế về BHXH để bảo đảm quyền lợi cho NLĐ VN đi làm việc ở nước ngoài, NLĐ nước ngoài đến làm việc tại VN. (khoản 3 Điều 8)

LUẬT BHXH 2024 VÀ ĐỊNH HƯỚNG HIỆP ĐỊNH BHXH

1. Luật BHXH năm 2024, có hiệu lực từ ngày 01/7/2025, quy định:

- Trường hợp điều ước quốc tế mà nước CHXHCN Việt Nam là thành viên có quy định về thời gian tham gia BHXH của NLD ở VN và ở nước ngoài được tính để xét điều kiện hưởng chế độ BHXH thì mức hưởng chế độ BHXH ở Việt Nam được tính theo thời gian NLD đã đóng BHXH tại Việt Nam. *(khoản 4 Điều 8)*

- Việc tính mức lương hưu hằng tháng của NLD đủ điều kiện hưởng lương hưu mà có thời gian đóng BHXH theo quy định của điều ước quốc tế mà nước CHXHCN Việt Nam là thành viên nhưng có thời gian đóng BHXH ở Việt Nam dưới 15 năm thì mỗi năm đóng trong thời gian này được tính bằng 2,25% mức bình quân tiền lương/thu nhập làm căn cứ đóng BHXH. *(khoản 4 Điều 66, khoản 3 Điều 99)*

LUẬT BHXH 2024 VÀ ĐỊNH HƯỚNG HIỆP ĐỊNH BHXH

2. Định hướng đàm phán, ký kết các Hiệp định BHXH

- 6 tháng đầu 2024, tổng số lao động Việt Nam đi làm việc theo hợp đồng ở nước ngoài là 78.640 lao động, đạt 62.91% kế hoạch (Ước 2024, đưa khoảng 130 nghìn lao động Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng).

Số lao động Việt Nam hiện nay đang làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng khoảng trên 650 nghìn người.

- Tính đến tháng 6/2024, có 155.358 lao động nước ngoài đang làm việc tại Việt Nam. Trong đó: Số lao động không thuộc diện cấp giấy phép lao động là 12.273 người (chiếm 7,9% trên tổng số người lao động nước ngoài làm việc tại Việt Nam); Số lao động nước ngoài thuộc diện cấp giấy phép lao động là 143.079 (chiếm 92,1%).

LUẬT BHXH 2024 VÀ ĐỊNH HƯỚNG HIỆP ĐỊNH BHXH

2. Định hướng đàm phán, ký kết các Hiệp định BHXH

- Nghị quyết số 28-NQ/TW ngày 23/5/2018 của Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam khóa XII về cải cách chính sách bảo hiểm xã hội.
- Nghị quyết số 125/NQ-CP ngày 08/10/2018 của Chính phủ ban hành Chương trình hành động của Chính phủ thực hiện Nghị quyết số 28-NQ/TW.
- Luật BHXH năm 2024 (khoản 3 Điều 8- Hợp tác quốc tế về BHXH)

Theo đó: *Giai đoạn 2019 - 2025, đẩy mạnh đàm phán, ký kết các Hiệp định song phương về bảo hiểm xã hội; trước hết đối với các nước tiếp nhận nhiều người lao động Việt Nam và các nước có nhiều người lao động đến Việt Nam làm việc.*

ĐỊNH HƯỚNG ĐÀM PHÁN, KÝ KẾT CÁC HIỆP ĐỊNH VỀ BHXH

2. Định hướng đàm phán, ký kết các Hiệp định BHXH

- **Hàn Quốc:** đã ký Hiệp định vào tháng 12/2021, ký Thỏa thuận hành chính vào tháng 12/2023, có hiệu lực từ ngày 01/01/2024.
- **Nhật Bản:** Từ năm 2018 đến nay, đã có 5 cuộc họp Tổ công tác hai bên để trao đổi thông tin, chuẩn bị cho các nội dung Hiệp định. Vào ngày 7/8/2024 tại Tokyo, Kỳ họp thứ 12 của Ủy ban Hợp tác VN – NB, hai bên nhất trí khởi động đàm phán Hiệp định song phương về bảo hiểm xã hội (hiện tại, Bộ LĐTBXH đang dự thảo hồ sơ trình TTCP cho phép đàm phán chính thức).
- **Rumani:** đang đề xuất thảo luận về khả năng đàm phán Hiệp định BHXH song phương (nhân dịp Kỷ niệm 75 năm quan hệ ngoại giao vào năm 2025).

DỰ KIẾN CÁC CÔNG VIỆC TIẾP THEO

- Triển khai Hiệp định BHXH đã ký với HQ: Tổ chức thông tin, tuyên truyền, hướng dẫn NLD hai nước trong việc thực hiện; thực hiện thông báo bằng văn bản tới Hàn Quốc, thông qua kênh ngoại giao để xác định thực hiện các quy định về tính cộng gộp thời gian.
- Về hoàn thiện các quy định pháp luật: Trên cơ sở Luật BHXH2024 vừa được QH thông qua ngày 29/6/2024, Chính phủ và các Bộ sẽ ban hành các VB quy định chi tiết thi hành Luật, làm cơ sở cho việc triển khai đầy đủ Hiệp định đã ký với Hàn Quốc cũng như để VN mở rộng thúc đẩy đàm phán với các nước về BHXH.
- Dự kiến trong năm 2024, TTCP cho phép đàm phán với Nhật Bản và hai bên có thể tiến hành đàm phán Vòng 1 ngay Quý I/2025.
- Tiếp tục các hoạt động tìm hiểu, trao đổi thông tin để tìm kiếm cơ hội hợp tác, đàm phán, ký kết thỏa thuận về BHXH với các nước.

The image features a central white circle containing the text "Xin trân trọng cảm ơn!". This circle is surrounded by a ring of overlapping, semi-transparent triangles in various colors including blue, green, purple, and red. The background is white, with additional clusters of these colorful triangles in the top-left and bottom-right corners. The text is centered within the white circle and is written in a bold, black, sans-serif font.

**Xin
trân trọng
cảm ơn!**